

Kuś, Jan

Skład Towarzystwa Naukowego Warszawskiego : (kadencja 2004-2007) : Wspomnienia pośmiertne : Paweł Krakówka (1918-2003)

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 66, 165-167

2003

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Zarządu Głównego (1976–1987) oraz wiceprzewodniczący (1987–1990). Był od 1994 r. członkiem korespondentem Towarzystwa Naukowego Warszawskiego.

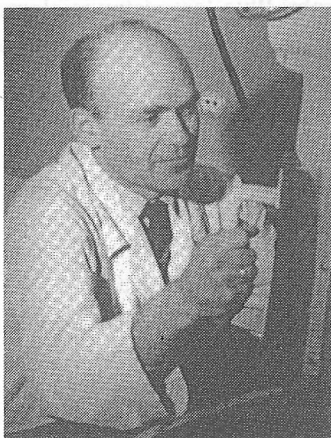
Wielokrotnie był nagradzany za osiągnięcia dydaktyczne i naukowe między innymi otrzymał nagrodę Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk (1977) oraz nagrodę Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Sportu (1983). Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi i Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz w uznaniu zasług w działalności dydaktycznej Medalem Komisji Edukacji Narodowej. Pośmiertnie został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Był przyjacielem młodzieży, wspianym kolegą, wyrozumiałym przełożonym, konsekwentnym obrońcą słusznych racji na różnych obszarach swojej działalności. Odszedł od nas nagle będąc w pełni sił twórczych 11 marca 2003 r. , z czym trudno się pogodzić mimo upływającego czasu.

Henryk Piechaczek, Joanna Lewandowska

PAWEŁ KRAKÓWKA

(1918–2003)

W lipcu 2004 r. mija pierwsza rocznica śmierci profesora Pawła Krakówki, uczonego, lekarza, jednego z najwybitniejszych pneumonologów polskich, członka korespondenta TNW od 1983 r.

Paweł Krakówka urodził się w 1918 r. w Siedlcach w rodzinie lekarskiej. Ojciec Jego, Bronisław Krakówka był znanym pediatrą, praktykującym w Warszawie i w Siedlcach.

Studia medyczne rozpoczął w 1936 r. na Uniwersytecie Warszawskim. Po wybuchu II wojny światowej, będąc studentem III roku medycyny, powrócił na krótko do rodzinnych Siedlec i pracował w miejscowym szpitalu. W 1940 r. rozpoczął pracę jako wolontariusz w oddziale gruźlicy Szpitala Wolskiego w Warszawie, najpierw pod kierunkiem prof. Janiny Misiewicz potem prof. Wiwy Jaroszewicz. Jednocześnie kontynuował studia medyczne, uzyskując w 1946 r. dyplom lekarza. W 1952 r. uzyskał stopień doktora nauk medycznych na podstawie rozprawy „Poszukiwanie prątków w popłuczynach oskrzelowych“. Tytuł profesora nadzwyczajnego został Mu nadany przez Radę Państwa w 1967 r. , a tytuł profesora zwyczajnego w 1975 r.

Profesor Krakówka całe swoje życie zawodowe związał z Instytutem Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie. W 1953 r. został ordynatorem oddziału w Klinice Gruźlicy kierowanej przez prof. Janinę Misiewicz. W 1958 r. powierzono Mu kierownictwo Kliniki Gruźlicy przemianowanej potem na I Klinikę Gruźlicy i Chorób Płuc, którą kierował przez 30 lat

Dorobek naukowy Profesora liczy ponad 200 prac naukowych opublikowanych w czasopismach polskich i zagranicznych, kilkadziesiąt rozdziałów w podręcznikach oraz podręczniki gruźlicy i chorób płuc, był promotorem 22 doktoratów oraz opiekunem 2 przewodów habilitacyjnych.

Profesor Krakówka rozpoczął swoją karierę zawodową w wąskiej specjalności jaką była ftyzjatria. Nie ograniczał swoich zainteresowań do gruźlicy, rozumiał potrzebę poszerzenia pola działalności ftyzjatrików na inne choroby płuc i był jednym z głównych twórców pneumonologii w naszym kraju. Przez lata wywierał decydujący wpływ na rozwój tej dziedziny w Polsce pełniąc szereg zaszczytnych i odpowiedzialnych funkcji. Był przez 13 lat prezesem Polskiego Towarzystwa Ftyzjopneumonologicznego, wieloletnim przewodniczącym Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy, członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej, przewodniczącym Rady Programowej czasopisma Gruźlica i Choroby Płuc, przedstawicielem Polski w Międzynarodowej Unii do Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc oraz członkiem honorowym Polskiego Towarzystwa Ftyzjopneumonologicznego i kilku zagranicznych naukowych towarzystw chorób płuc.

Profesor nie angażował się w działalność polityczną i nie należał do żadnej partii. Jego działalność i osiągnięcia były cenione przez ówczesne władze o czym świadczą odznaczenia: Złoty Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski.

Profesor fascynował się postępowaniem we wszystkich dziedzinach medycyny. Śledził nowe osiągnięcia naukowe z myślą o możliwości ich wykorzystania w pneumonologii. Interesował się chorobami płuc związanymi z zaburzeniami immunologicznymi i chorobami infekcyjnymi, w tym szczególnie grzybicami. Stworzył pierwszą w Polsce pracownię mikologiczną, w której prowadzono badania naukowe i diagnostyczne. Pracownia, dysponująca wszystkimi metodami diagnostyki grzybic płuc, służyła nie tylko klinikom Instytutu. Korzystały i nadal korzystają z niej ośrodki kliniczne z całej Polski, w tym zajmujące się grzybicami innych narządów. W dziedzinie mikologii klinicznej Profesor był uznawany za eksperta; zwracali się do niego o radę specjaliści innych dziedzin: chorób zakaźnych, onkologów, hematologów a nawet dermatologów.

Cieszył się wielkim autorytetem w środowisku lekarskim. Był znany z olbrzymiej wiedzy i doświadczenia klinicznego, które pozwalało Mu stawiać

trafne rozpoznania przy łóżku chorego w czasach, gdy takie metody jak tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny, próby genetyczne itp. nie były dostępne. W stosunku do swoich współpracowników był bardzo wymagający, nieustannie stymulował asystentów do podnoszenia kwalifikacji, czytania obcojęzycznej literatury fachowej, prowadzenia badań i pisanie prac naukowych. Nie tolerował osób nie wykorzystujących swoich uzdolnień i wynikających z nich możliwości. Pamiętał na zawsze tych, którzy Go zawiedli ale jednocześnie potrafił szczerze wynagradzać oddanych pracy naukowej i konsekwentnych.

Profesor Krakówka był człowiekiem skromnym, niezwykle pracowitym, bez reszty oddanym pracy lekarskiej i naukowej. Praca zawodowa wypełniała całe Jego życie nie pozostawiając w nim miejsca na hobby. Skromne mieszkanie Profesora było podporządkowane Jego pracy. Wypełnione książkami, czasopismami medycznymi i maszynopisami prac bardziej przypominało gabinet w Klinice niż miejsce wypoczynku. Maszyna do pisania zajmowała centralne miejsce w domu.

Profesor Krakówka ukształtował życie zawodowe całej rzeszy wytrwałych, cieszących się uznaniem pneumonologów. Wielu z nich zajmując kierownicze stanowiska zdążyło wykształcić kolejne pokolenie. W naszej pamięci Profesor pozostanie wzorem lekarza, naukowca i uczciwego człowieka.

Jan Kuś

MAREK ROMAN (1931–2003)

Odszedł od nas 20 września 2003 r. prof. dr inż. Marek Roman, wybitny uczyony w zakresie techniki sanitarnej, rektor Politechniki Warszawskiej (1988–1990), wieloletni prezes i członek honorowy Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych, członek TNW od 1983 r.

Marek Franciszek Roman, ur. 4. X. 1931 r. w Warszawie, syn Jana, architekta i Elżbiety z d. Skąpskiej, nauczycielki tańca i muzyki. W 1950 r. ukończył liceum im. Tadeusza Rejtana w Warszawie i podjął studia na Wydziale Inżynierii Sanitarnej Politechniki Warszawskiej. Dyplom inżyniera budownictwa sanitarnego ze specjalnością technologii wody i ścieków uzyskał w 1954 r., a następnie dyplom magistra